

64. ČTVRTLETNÍK FITESU ZÁKON O KINEMATOGRAFII

Zkrácený stenografický záznam panelové diskuse pondělí 19. září 2011

Zdena Čermáková: Dovolte, abych vás uvítala jménem FITESu, pořadatele tohoto setkání. Zvláště vítám pana ministra Jiřího Bessera, paní ředitelku Helenu Fraňkovou z ministerstva kultury a našeho moderátora pana Ondřeje Austa. Děkuji, že jste přišli.

Ondřej Aust: Úvodem organizační věc: Pan ministr má pro nás 55 minut, pak musí za dalšími povinnostmi. Pojdme tedy rychle k tématu, kvůli němuž jsme se sešli – k zákonu o kinematografii. Čekalo se na něj dvacet let, možná ještě déle. Pane ministře, řeknete nějaké úvodní státnické slovo, kam jsme se po těch dvaceti letech v tomto úsilí dostali? A kam jste se dostal vy se svým týmem?

Jiří Besser: Těžko můžu hovořit o tom, co se dělo v uplynulých 20 letech v kinematografii; dnes na tomto setkání si zvláště uvědomuji, že jsem tady, ve vedlejší sále, byl před rokem na diskusi na téma: co se bude dít s kinematografií, kam se dále bude ubírat tzv. diginovela, jak se bude plnit či nebude plnit Fond kinematografie apod. Takže si uvědomuji, že už začínám druhé kolečko.

Mohu hovořit o tom, co se událo za ten rok. Myslím, že poměrně hodně, zvláště když vezmu v úvahu, o co se ve vztahu ke kinematografii buď snažili, nebo nesnažili dělat v uplynulých 19 letech moji předchůdci. Možná se někomu nelíbí, že byla schválena koncepce kinematografie tak, jak byla schválena, ale věřte, že to byl jediný způsob a jediné řešení, jak tento dokument schválit a jakým způsobem přistoupit ke zpracování zákona o kinematografii. A také jak přistoupit k řešení naplňování fondu pro podporu a rozvoj české kinematografie.

To celé ještě úzce souvisí i s Fondem kultury, protože jak Fond kultury, tak Fond pro podporu a rozvoj české kinematografie vznikly v roce 1992 zákonem. My sice v této zemi žijeme a konáme podle některých zákonů ještě z roku 1949 či o málo mladších, ale speciálně na poli kultury existují dva zákony dvacet let staré, které umožňují podporu kulturní činnosti, a ty jsou velice intenzivně překonány. Týká se to právě zákona o Fondu kultury a Fondu kinematografie.

Když jsem si tohle všechno dal dohromady, položil jsem si otázku, proč nikdy nebyl schválen nejen zákon na podporu kinematografie, ale ani koncepce. Myslím si, že se nám podařilo uhodit hřebíček na hlavičku. Hlásím se k tomu – a klidně se za to nechám i kritizovat – že jsme oddělili koncepci a zákon od problematiky peněz. Ono to sice velice souvisí, ale jestliže se má zákonodárce rozhodnout pro nějakou novou zákonnou normu, na kterou se dlouhou dobu čeká, a zároveň má pro své následovníky – protože určitě nikdo nebudeme na svých postech věčně – vytvořit funkční podmínky, tak si myslím, že by je neměl zavazovat k tomu, aby natvrdo museli dávat peníze. Hezky se to požaduje, ale potom strašně špatně dělá. A ještě daleko horší a těžší je to vymáhat po těch, kdo přijdou po nás. Víím, jak nám bylo nepříjemné, když jsme přišli k některým vládním usnesením obecného charakteru, jež přijala třeba vláda Mirka Topolánka či vláda Jana Fišera týden nebo čtrnáct dní před svým koncem. Byly to takové závazky pro novou vládu, že bych nechtěl postupovat stejným způsobem.

Ondřej Aust: Souvisely tyto zákony s kinematografií?

Jiří Besser: Ne. Pokud by se to týkalo zákona o kinematografii a zároveň by tam byla povinnost státu a vlády dávat do Fondu kinematografie přímo peníze ze státního rozpočtu, tak to by bylo velmi špatné! Díky tomu, že jsme oddělili financování od filozofie podpory kinematografie, mohla být už loni v listopadu schválena koncepce kinematografie. A v podstatě to umožnilo ministerstvu kultury, aby začalo pracovat na paragrafovém znění zákona. V současné době jde do připomínkového řízení jeho konečná podoba. Chtěli jsme být hotovi dříve, ale nechtěli jsme do zákona, který budou ostatní ministerstva a další místa připomínkovat, dávat varianty. Varianty totiž znovu rozvířují a otevírají diskusi už třeba překonaného. Chtěli jsme, aby tam bylo jasně stanoveno, že Sněmovnou i Senátem projde – jak v uvozovkách říkáme – diginovela, tzn. zákon o České televizi, o reklamě v České televizi. To úzce souviselo. Věřím, že s připomínkami, které přijdou z ostatních resortů, budeme schopni se velice rychle vypořádat, protože příprava zákona probíhala v poměrně široké skupině lidí; byli tam zástupci ze všech filmových branží a případné otázky se mohly vydiskutovat už při jeho tvorbě.

Co se týká legislativy, některé otázky, které se jeví i odborníkům jasně, nepřipouští česká legislativa a my jsme chtěli předejít problémům s Legislativní radou vlády. Proto jsme přímo v přípravné skupině měli náměstka Legislativní rady vlády pana doktora Petra Mlsnu. Takže po legislativní stránce ručím za to, že materiál v paragrafovém znění je připraven legislativně bezchybně.

Další proces bude záviset na vládní administraci. Osobně si myslím, že během listopadu bude zákon projednán ve vládě. Věřím, že kolegové se nezaleknou peněz, které už jsou Sněmovnou schváleny, protože samozřejmě plnění Fondu kinematografie je zapracováno do zákona. Myslím, že je to je velmi

důležité, jak se pak peníze budou používat. Připomínky budeme umět vysvětlit na základě dobré přípravy. Věřím, že jich bude minimum, protože kolegové souhlasili s koncepcí. A jestliže legislativní procedura té koncepci odpovídá, nemělo by dojít k nějakým zásadním rozdílům. Čili předpokládám projednávání ve Sněmovně koncem letošního roku nebo nejdéle začátkem příštího roku.

Ondřej Aust: Jestli se nemýlím, termín platnosti je stanoven na 1. ledna 2013. Je to tak? (Ano.) S tím, že některá ustanovení pak přijdou ještě v roce 2016. Jak dlouho by podle vás měl vydržet tento zákon řekněme svěží, to znamená odpovídající prostředí. Viděl jsem, že tam pracujete s některými ustanoveními týkajícími se nových sítí nebo distribuce filmů. Počítáte to opravdu v horizontu několika let? Čili: na jak dlouho plánujete, že by mohl vydržet – jenom s nějakými drobnými aktualizacemi, co se týče právě peněz?

Jiří Besser: Víte, to je velmi složité. Myslím, že i když je to zákonná norma, měla by být živá. I naše zákonodárné sbory mají možnost novelizace. Já jsem z pozice starosty viděl, kolikrát se za 16 let – a teď promiňte to srovnání – změnil zákon o odpadech, a jak bylo důležité ze strany starostů ho připomínkovat. A kolik novel jsme u zákonodárců museli prosadit, projednat a znovuotevřít. Proto jsem na to připraven. Samozřejmě jedna věc je zákonná norma a druhá věc je praxe. Budu věřit, že se snažíme praxi přiblížit.

Ale zrovna tak, jako jsem hovořil o diginovele, o tom, jak bude přístupováno k financování nebo k plnění Fondu kinematografie a paralelně s tím Fondem kultury, stejně tak chci avizovat, že musíme jednoznačně změnit ty dva zákony z roku 1992 o fungování Fondu kultury a Fondu kinematografie. Půjdeme zase dalším procesem. Budu rád, když budeme sbírat stejně jako teď další připomínky k tomu, jak finanční prostředky potom používat.

Je tam jedna věc, která se možná nebude líbit, protože v podstatě bude snižovat první roky po 30 milionech objem finančních prostředků z fondu na novou tvorbu. Ale já nevidím jinou cestu digitalizace fondu, digitalizace filmového archivu a myslím, že plno lidí, kteří se filmovým kumštem zabývají, uznávají svoje předchůdce. Mnozí z nich už tam svoje díla také mají. A myslím, že to, jak jsme to tam postavili, a směr, kterým se Národní filmový archiv bude v digitalizaci dědictví ubírat, je správný postup. Kdybychom to nechali opět mimo zákonnou normu a jen na určité libovůli zákonodárců nebo vlád, tak bychom se k tomu nedopracovali. Tohle nám dává jistotu.

Ondřej Aust: Děkuji. Poprosím ještě o trochu konkrétnější úvodní slovo paní Fraňkovou. Slyšeli jsme tady o tom, že se o poznání změní zdroj pro kinematografický fond, to znamená, že místo určitého pravidelného odvodu z reklamy vysílané na České televizi to budou procenta, konkrétně 2 % z příjmů velkých televizí, tedy Novy, Primy, Barrandova, jestli to říkám správně. Co dál se vlastně mění? Můžeme si říct jenom telegraficky hlavní body?

Jiří Besser: Ještě bych si dovolil do toho vstoupit. (O. Aust: samozřejmě!) Myslím, že kdyby se mi nepodařilo získat pro tento model některé kolegy v Poslanecké sněmovně, tak jakékoliv jednání úřadu, myslím ministerstva kultury, bude vůči televizím – jak České televizi, tak ostatním velkým televizím – nedostatečné. Čili skutečně to probíhalo řekněme na úrovni generálních ředitelů, na úrovni ministra, na úrovni některých kolegů v Poslanecké sněmovně. Nebojím se říct, že byl dohodnut maximální možný kompromis. Kompromis toho, že finance do Fondu kinematografie půjdou. Nebudeme tu zemi ohrožovat tím, že změníme něco, co naši předchůdci v podstatě naslibovali. A oni to slibovali napříč politickým spektrem. To znamená, že nové politické hnutí Starostové a nezávislí a TOP 09, kteří do tohoto procesu nově vstoupili – a já je v celém procesu dohod zastupoval – mělo samozřejmě tu výhodu, že jsme žádný závazek, ani politický, vůči soukromým televizím neměli. Ale jsem člen vlády,

a pokud vládní činitelé a členové zákonodárných sborů v minulosti něco slíbili a udělali, tak se to velice těžko mění.

Chtěl bych tady poděkovat dvěma senátorům, kteří to neměli vůbec lehké: Jirkovi Oberfalzerovi a Tomáši Töpferovi a také předsedovi volebního výboru Václavu Menclovi, protože si myslím, že v této čtyřce jsme skutečně v dohodách velice rychle postoupili. Cesta prosazení diginovely v té podobě, kterou má, cestou volebního výboru byla cestou skutečně konstruktivní spolupráce. Neviděl jsem za uplynulých 15 měsíců takovou spolupráci v žádné věci ve Sněmovně, ani spolupráci Sněmovny a Senátu – aby skutečně vzniklo něco, co bude normou, která splní, co se od ní očekává. To se opravdu povedlo a je to nebývalé, aby takhle spolupracoval Senát se Sněmovnou, aby diginovele takovým způsobem prošla! Minimalizovali jsme všechna možná rizika. Podařilo se tam zapracovat i novinky, které požadovala Rada pro rozhlasové a televizní vysílání, zapracovali jsme tam např. nové věci, které vznikly na poli Evropské komise a Evropské unie a které před rokem nikdo nevěděl. Říkám, že je to v dané chvíli to nejlepší řešení.

Ondřej Aust: Jediný, kdo se trošku vzpouzel, a to ještě předtím, než bylo jasné, jaká bude definitivní podoba tzv. diginovely, byla televize Barrandov. Tam nemáte dosud zprávy, že by se chystali k nějaké řekněme větší právní akci vůči státu nebo vůči podobě této novely?

Jiří Besser: Já jsem připraven komunikovat s každým. Mluvil jsem s Jankou Vozárovou, s Janisem Sidovským, měl jsem domluvenu i schůzku s panem Chrenkem. Zatím k tomu nedošlo. Ono je dobré vidět všechny věci komplexně. A když vezmete, jakým způsobem byla prodávána reklama v České televizi a v televizi Barrandov v minulém období – a říkám to na tomto fóru docela veřejně – tak si myslím, že to nebylo správné.

Ondřej Aust: Mluvíte tady o společném prodeji, který neměl být podle regulí?

Jiří Besser: Mluvíme o společném prodeji. Já uznávám v podstatě jakýkoliv společný prodej, ale neuznávám společný prodej podniku, který je saturován státem, který je placen z koncesionářských poplatků a soukromého podnikatelského subjektu. Jestli je jedno přibaleno k druhému, nebo druhé k prvnímu, to je jedno! Zkrátka to by být nemělo! To se můžou domluvit i velké televize. Potom je to tedy klasický kartel, ale tohle je takový kapitalisticko-socialistický hybrid, který je myslím špatný.

A dále. Povedla se další věc – věc podpory udržitelnosti konkurenceschopnosti českého filmového průmyslu. I když samozřejmě zase všichni říkají: je to málo, jen 300 milionů! Mimochodem, „podpora udržitelnosti...“ – to je nový název, protože se to nadále vůbec nemůže jmenovat podpora filmových produkcí! I ve státním rozpočtu se to bude jmenovat nově. (*Pobavení.*) S původním názvem mi to totiž vůbec neprojde! Čili nyní se to nazývá „zachování konkurenceschopnosti českého filmového průmyslu“. A podívejte se i do státního rozpočtu. Je tam změna názvu na řádku ve všeobecné pokladní správě, a těch 300 milionů je tam obsaženo. Byl to velký boj. Písemně jsem požadoval miliardu, sto třicet milionů ještě letos. To neprošlo! I kdyby ministr financí chtěl, tak nálada ostatních ministrů je taková, že skutečně ne. A evaluace, na které jsme spolupracovali s Michalem Mejstříkem, členem NERVu, není zkrátka vnímána jako skutečný mandát k tomu, dát tam požadované finanční prostředky. Musím říct, že jsem opravdu rád za těch 300 milionů.

A teď zpátky k tomu Barrandovu. Studio Barrandov má stejného vlastníka jako TV Barrandov, takže nemůžeme ze všech hromad...

Ondřej Aust: Vy jste jim tedy vysvětlil, že je nebudete popotahovat za tyto praktiky z minula, ale oni se zas nebudou vzpouzet novým pravidlům, protože třeba televize budou odvádět peníze, ale díky studiím je částečně budou čerpat zpátky – vulgárně řečeno.

Jiří Besser: Takhle bych já to nikdy neřekl, ale říkáte do dobře. Já při jednáních jako statutár, jako zástupce státu, tohle nikdy říkat nebudu. Myslím, že to všem zúčastněným na jednání bylo tak jasné, že jsme se o tom vůbec nebavili.

Ondřej Aust: Dobře. Ale abyste nemluvil jenom o televizích. Chválil jste tady vaši údernou čtyřku, která prosadila první krok, to znamená diginovelu, zákona o kinematografii, který se chystá...

Jiří Besser: To je samostatná věc. Ale v podstatě tím, že je zakomponována do zákona o kinematografii...

Ondřej Aust: Ano. Minimálně tím řeší jeden příjem. Zaregistroval jsem, že jeden z té čtyřky, to znamená pan senátor Oberfalzer za ODS, hovořil o tom, že snad nebude úplně zaručeno, že třeba do-savadních 150 milionů ročně půjde do fondu. Můžeme tady, paní Fraňková, říci, zda není obava, že např. vinou krize v dalších letech velké televize skutečně nezvládnou tolik peněz odvádět? A jak se to vyřeší dalšími zdroji?

Helena Fraňková: Je to o tom, o čem mluvil pan ministr i vy: o pružnosti zákona. Všichni víme, že když v jednom roce napíšeme zákon, tak v druhém roce to nebude znamenat totéž. Právě kvůli tomu se novelizuje i zákon o Státním fondu na podporu a rozvoj české kinematografie, kde se jednou v roce 1992 cosi navrhlo; a nelze očekávat, že totéž, co se navrhlo, což znamená 11 téměř nefunkčních zdrojů, bude platit i v současnosti. Proto se to celé také víceméně dělá. Víme, že teď máme 2 % z výnosů 150, ale v momentu, kdy bude krize, bude to méně.

Jiří Besser: Podle loňských čísel by to bylo 160.

Helena Fraňková: Podle loňských 160, podle letošních předpokladů 150. Co bude příští rok, uvidíme. Celkově návrh financování vystupuje jakoby z teorie, že každý, kdo obchoduje a má svoji živnost založenou na obchodování s kinematografickými díly, nějakým způsobem odvádí peníze do státního fondu, a to v příplatcích či poplatcích. Je to příplatek ke vstupnému. Ten se z jedné koruny mění na jedno procento, což je samozřejmě daleko lepší, protože lístek v multiplexu je 150 korun, lístek v malém regionálním kině je 80, takže to procento je spravedlivější.

Jiří Besser: Jednali jsme i s provozovateli kin a ti po nás požadovali – tím jen říkám, že všechno souvisí se vším: prosím vás, ochraňte nás před OSOU a před těmi nesmyslnými nebo zvýšenými poplatky! Přes DPH vlak nejede, před OSOU je velmi těžko budeme ochraňovat, ale v podstatě v tu chvíli říkali: nám by bylo jedno, kdyby to byly třeba tři koruny ze vstupenky. Byl tam starosta, který měl okresní kino, velmi pěkné, kvalitní, ale vím, že tam cenu nemůžou mít nikdy takovou, jakou mají v Cinemě nebo v multiplexech, kde cena je úplně jinde. Proto jsme řekli, že půjdeme cestou procenta. Proto tam došlo k téhle změně.

Helena Fraňková: Navazuji tedy na to, že se řeklo: dobře, máme tady různá HBO atd. –tj. kabeláři, satelitáři. Ti zase hysterčili z toho, že platí licence, proč by měli platit ještě tohle? Tak se z toho udělal příplatek za přípojku, takže to platí jakoby koncový uživatel a on to pouze administruje. Je to prakticky totéž jako příplatek k ceně vstupenky. A potom tam máme ono zmíněné video on demand, neboli video na vyžádání. A už z toho důvodu, že video on demand je jedním ze subjektů, které nejvíc tahají lidi z kina, řekli jsme, že zpoplatníme i je, ačkoliv jsou jakoby v začátcích. Proto jsme jim dali odklad čtyři roky. Samozřejmě uvidíme, kam se trh pohne. Také se říká, že jsme zpoplatnili velké televize z reklamy, ale reklama se přesouvá na internet, za chvíli už nebude žádná reklama. A tam právě je nastavena pružnost, že napřed je to reklama u celoplošné televize, pak je video on demand, kde se trh pohybuje. Snažili jsme se dosáhnout toho, aby ve fondu suma sumárum bylo

takových 300 mil. Kč, což je adekvátní k obdobně velkým státům s podobně velkou kinematografií, abychom byli konkurenceschopní.

Ondřej Aust: Teď se tedy bavíme o ročních příjmech fondu? (Ano.) A můžete to srovnat, jestli je ta částka – Sečtena ze všech zdrojů – víceméně stejná jako dřív??

Helena Fraňková: Vůbec ne! Sečteno a podtrženo: když vezmeme začátek zákona v roce 1992, tak všechny návrhy příjmů a zdrojů, které tam byly, generovaly deset milionů, dvacet milionů, dohromady čtyřicet milionů. To se změnilo v roce 2006, kdy se začalo mluvit o tom, že s fondem je opravdu třeba něco dělat. Prezident Klaus vetoval tehdy návrh ministrů Dostála a Jandáka. Na základě toho proběhla nějaká jednání v Karlových Varech. Přišla jednou stomilionová dotace, podruhé stomilionová dotace, pak byla první diginovela s Českou televizí; optimálním rokem byl rok 2008, kdy tam bylo 150 mil. z České televize, 10 mil. z lístků, 30 milionů od ABZ a stomilionová dotace od tehdejší vlády. Takže dohromady to bylo nějakých 300 milionů.

Jiří Besser: Stomilionovou, dvousetmilionovou, třisetmilionovou dotaci tam může každá vláda stejně potom dát! Čili my nikoho do budoucna nezavazujeme, ale umožňujeme jim to.

Ondřej Aust: Ale počítáte s tím, že to bude spíš krajní řešení, zatímco dřív to bylo sice řešení ad hoc, ale de facto pro fond dost existenční. Teď byste to asi co nejdříve chtěli posunout na systémová opatření.

Jiří Besser: Teď si musíme říct: pro fond to bylo existenční a pro společnost to zároveň bylo v letech, kdy vznikal největší státní dluh. Když to pak vezmete v souvislostech, je to velmi složitě.

Ondřej Aust: Já to beru spíš z pohledu zdrojů.

Jiří Besser: Jde o to, jestli jsou to peníze ze skutečných zdrojů, jestli jsou vyprodukované, anebo jestli jsou z dluhové částky. Na to se mi fakt potom velmi špatně kolegům odpovídá, a proto jsem rád, že jsme šli na to, že se bavíme o konkurenceschopnosti.

Chtěl bych říct ještě jednu věc. Loni jsme dostali jako 12. země EU výjimku na podporu filmových produkcí. A když to po roce hodnotím, chci říct, co jsem prožil na poli EU: několik diskusí na téma, že by se pobídky v rámci EU zrušily. Když se podíváte do historie českého filmového průmyslu, tak všechna naše studia v letech 2001 i 2002 kvetla. To byly fakt krásné výkony! V roce 2002 začaly první výjimky po Evropě a najednou to začalo rapidně klesat. To znamená, že tyto výjimky někoho zvýhodňovaly. Výjimka nikdy nezvýhodňuje toho nejlepšího. Mně by se tedy líbilo, kdyby se to vrátilo a v EU pobídky nebyly.

Ondřej Aust: Paní Fraňková, můžete prosím ještě doplnit, jak se uvádění tohoto zákona do praxe bude potkávat dvoukolejně s pobídkami, nebo jestli to bude postupně nahrazeno? Poběží to paralelně či jak to bude?

Helena Fraňková: Ne, to spolu vůbec nesouvisí. Ano, úplně na začátku se říkalo, že to bude všechno dohromady, ale potom se na základě zkušeností, jež pan ministr měl, řeklo: musí se to rozdělit, abychom neohrozili pobídkami stávající koncept zákona. Takže bude samostatný zákon o kinematografii, tedy o audiovizí, kde bude vtělen i Státní fond kinematografie, a pobídky pojedou zvláštním programem. Ten program je schválen, notifikován Bruslem, a je prakticky sám o sobě nezrušitelný, ale každý rok se musí dealovat o jeho finančním rámci, a to musí každý rok každá nová nebo každá současná vláda.

Jiří Besser: A to je to, o čem jsem mluvil. Každá vláda si bude moct rozhodnout o podporách konkurenceschopnosti a rozhodnout o tom, jestli nepřidá něco do Fondu kinematografie.

Helena Fraňková: Ano. Ve fondu kromě příjmů, o kterých jsme se bavili, je stále položka dotace

nebo příspěvek státnímu fondu, a to každoročně. Když se dělá kapitolní návrh rozpočtu, my tam budeme navrhovat nějaké finanční prostředky a vláda se rozhodne, jestli dá, nedá atd.

Ondřej Aust: Řekněme si to zase na částky; mluvili jsme o tom, že od roku 2013 by ideálně ve fondu mohlo být plus minus 300 milionů. A v souvislosti s pobídkami – o jakých penězích hovoříme – třeba aktuálně pro rok 2012?

Jiří Besser: Písemně jsem žádal o miliardu, do tabulek jsem napsal půl miliardy a dostal jsem 300 milionů.

Helena Fraňková: Třeba se ještě stane nějaký zážrak!

Ondřej Aust: Dobrá. Nebudeme do toho už dál zabíhat. Pokud máte nějaký dotaz, využijte prosím přítomnosti obou hostů.

Ivan Biel: Já mám jeden dotaz. Vy jste mluvili o dvou procentech z komerčních televizí. To jsou peníze, které plynou z jejich reklamy, počítám. Hodně mých kolegů má obavy, jestli komerční televize nějakým způsobem nebudou manipulovat zejména s tou produkcí. Jsou v zákoně nějaké garance?

Jiří Besser: To je velice jednoduché. Bylo zajímavé, že se to pokoušeli přeložit do češtiny i v České televizi, což jsem dost dobře nepochopil, že nám z toho dělali čisté výnosy. Z ničeho nic! Bavíme se o tom, za kolik je přímo prodána reklama – bez odečtení provizí, bez všeho, protože to je jediné prokazatelné číslo. Kdybychom odečítali, za kolik natočili reklamu, kolik vyplatili provizí, ještě bychom mohli doplácet. Čili to v žádném případě! Budeme to opravdu velmi tvrdě kontrolovat a budou to 2 % z prodané reklamy. Proto jsem řekl, že za rok 2010 by v roce 2011 platili 160 milionů, protože bylo prodáno reklamy za 8 miliard. A jaké byly jejich náklady a kolik komu vyplatili provizi, to je mi úplně jedno! Proto tedy dvě procenta. Když z filmové obce zazněla tři procenta, tak jsme říkali: ne, dvě! Z prodaného bez provizí, bez nákladů, beze všeho, zkrátka z toho, za kolik se prodá. Jinak vám tam každý potom vykáže kdo chce, co chce, kdežto když je to z prodeje, je to nekontrolovatelnější. Na druhou se stranu zase snažíme snížit byrokratickou zátěž, administrativu. Každou další komplikací bychom ji zvyšovali a bylo by to horší. Takhle to bude jasné. Ředitelé na to slyší. Pořád jsme vycházeli z jistoty 150 milionů korun, které dávala Česká televize, a nikdy by v podstatě víc nedávala. Senátorský návrh diginovely o tom hovořil, ale to by skutečně byl obrovský mezinárodní mazec, protože první, co velvyslanec Spojených států Eisena zajímalo, když přijel, co tedy bude, jestli se tady zachováme k americké investici tím způsobem, jakým jsme se zachovali před určitou dobou. Musím vám říct, že jsem byl z jeho první návštěvy docela překvapen. Většinou bývá první návštěva u ministra společenská, zatímco v tomto případě se hned pracovalo. A myslím si, že jak pan ředitel Singer, tak Andruško s tím naprosto souhlasí. Věřím, že se to budou snažit plnit. Ta dohoda je dneska v zákonné normě! To znamená, je to zákon a je to zákon i pro ně. A když by se obcházel zákon v otázkách financování nebo finančních výkazů, to už je potom záležitost pro finanční úřad. To by bylo porušení rozpočtové kázně a tam jsou samozřejmě sankce větší než nějaká dvě procenta na kinematografii.

Ondřej Aust: Vy si ještě budete kontrolovat nějak zpětně z výkazů v případě CME pro burzu nebo burzovní dohled, jestli vám skutečně přiznávají správná čísla?

Jiří Besser: Znovu říkám, je to na základě zákonné normy, která je kontrolovatelná finančními úřady.

Ondřej Aust: Ale mluvil jste o tom, že to bude před nějakými provizemi. Tam se s tím samozřejmě děje spousta věcí.

Jiří Besser: Mluvil jsem o tom, že mě nezajímají provize, ale skutečná prodaná reklama. A ta se snadno zjistí, protože budete vědět, kolik času dělali, za kolik to prodávají. Všechna tato čísla od nich budeme mít.

Ondřej Aust: Ano, ale tržby jsou pak samozřejmě to, co přijde, snížené o provize na účty.

Jiří Besser: Znovu říkám, nás provize nezajímají. Ať si dělají, co chtějí. Ze stovky bude procento. Samozřejmě v této zemi je vždycky důležitá vymahatelnost legislativy, vymahatelnost zákona. Soustředíme se na to a věřím, že když tato norma vznikla na základě dohody, dohoda by se měla naplňovat.

Helena Fraňková: A jejich účetnictví prochází i auditem, takže je to double kontrola, kdy na tom budeme spolupracovat s generálním ředitelstvím.

Jiří Besser: Oněch osm miliard máme ze závěrečných zpráv.

Helena Fraňková: Je to celé zauditované a z toho jsme vycházeli.

Ondřej Aust: Jasně. Ale šlo mi o to, že to, co vykážou jako tržby, jsou reálně peníze, které přijdou, ale přijdou jim potom, co si uplatní...

Helena Fraňková: Ne, oni si to počítají sami, ne přes agentury, ale sami. Mají na to jedno oddělení, nikoho externího. To už jsme si zjišťovali. Čili tam se jedná opravdu o čistý výnos...

Ondřej Aust: O tom právě mluvím!

Helena Fraňková: Ne o čistý. O cenu minuty.

Ondřej Aust: Ale pak skutečně, bude totéž, co oni vyberou? Vy se podíváte v podstatě na jejich ceník.

Jiří Besser: A proč tady řešíme „kdyby“? Zkrátka je to takhle, takhle se to bude dodržovat a my budeme maximálně dbát na to, aby se to dodržovalo.

Helena Fraňková: V současné době má státní fond smlouvu s ABZ, která jim prodává licence. A v souvislosti s tím nám chodí kopie smluv a tabulky, za co, kdy, kde, jak, proč a za kolik. Samozřejmě, také mají ceník na webu: jeden film, jedno promítnutí tolik, ale v rámci smluv se prodává reálně. A to je to samé, co mají v účetnictví, a totéž, co je auditováno. Tedy to samé, co vidí generální ředitelství i co vidíme my.

Ondřej Aust: Čili to jsou tedy čisté tržby. Já reagoval na to, že jste říkal: je to před nějakými agenturními provizemi atd. A víme, jak se teď zvlášť v mediální oblasti řeší, kolik se zaplatí oproti ceníku a kolik je netto cena atd.

Jiří Besser: Vy pořád máte na jednu stranu strach, že se vybere méně. A na druhou stranu mají všichni obrovský strach, že vznikne devadesátiprocentní monopol reklamy na těchto dvou televizích a že zdraží. Když zdraží, tak nám přeče půjde víc peněz do fondu! Tak co tedy? Pak nemůže být méně!

Ondřej Aust: Jasně. Pak už se každý jenom rozhodne, jestli bude spokojenější jako televizní divák, nebo filmový.

Jiří Besser: To je jasné. Ale co se týká reklamy, je velmi důležitý ještě jeden faktor. Nešlo jenom o reklamu na České televizi a na soukromých televizích. Šlo i o další dvě skupiny reklamy – jednak na rádiích, a jednak na internetu, na internetových médiích. Česká televize díky přijetí novely zákona, kterou jsme schválili před 14 dny, má konečně ze zákona možnost internetového vysílání. Dosud to podle Rady pro rozhlasové a televizní vysílání bylo velmi na hraně, možná to bylo i legislativně nepodložené. K tomu tam docházelo k prodeji reklamy v objemu asi 8 milionů korun. To vlastně přejde do soukromých internetových médií.

Další věc. Máme tady 64 soukromých rozhlasových stanic, které mají 23 vlastníků. Ti si stěžovali na obrovský pokles množství reklamy, protože Česká televize tím, jak to prodávala v balíčku s Barrandovem, v podstatě prodávala velmi lacino a cena se blížila ceně reklamy v rozhlasovém vysílání. Ten, kdo si objednáva reklamu, do čeho jde raději? Přeče do televizního vysílání než do rozhlasového, kdy rozhlasové vlny jsou jenom v určitém rozsahu! Takže mělo by to nastartovat znovu reklamu v roz-

hlasovém vysílání. Proto je tam celková shoda. Věřím, že peněz z reklamy ze soukromých televizí bude při 2 % skutečně minimálně 150 milionů. A já jsem optimista, že to bude víc. Samozřejmě nevím, jestli to dokáže opsat potom inflaci, ale to by měla zohledňovat i cena reklamy a vůbec reklamní trh. Uvidíme.

Ondřej Aust: Tím nepřímo říkáte, že pomůžete trošku zdrazit reklamu, aby nebyla cenově tak podobná jako u té rozhlasové.

Jiří Besser: Všichni tvrdí, že reklama díky 95 % monopolu bude zdražena. Ale já říkám, že na druhou stranu se velmi otevřel trh jednak na rozhlasových stanicích, jednak na internetu. Čili na jednu stranu všichni říkají, že to bude zdražené, ale na druhou stranu bude rozšířeno portfolio. To znamená, že když to bude zdraženo v televizi, ostatní budou moc samozřejmě cenu přizpůsobit, jít s cenou níž a nebude televizní cena reklamy takovou konkurencí pro rozhlas. Otázka je, co to udělá s reklamou na ČT 2. Také jsem slyšel zajímavý názor, že když bude reklama na ČT 2, tak pokud se bude televize hodně snažit, do Fondu kultury přiteče asi 20-25 mil. za rok. Když si vezmete, že od roku 1992 byl největší příjem Fondu kultury 6 milionů, tak zaplat pánbůh, že by tam ročně teklo 20-25 mil. navíc.

Ondřej Aust: Je potřeba ho v podstatě resuscitovat, protože je na mrtvém bodě. Tam visí asi 45 milionů.

Jiří Besser: Ano, 45 milionů, ale je to věc bývalých sněmoven, které nebyly ve stavu zvolit radu fondu. Už máme připravený materiál a Sněmovna v nejbližší době 13 členů rady bude jmenovat.

Ondřej Aust: Máme další dotazy.

Jaroslav Růžička: Hovořil jste o tom, že zdrojem jsou příjmy z reklamy; v zákoně je přitom popsáno, co je to reklama. Všichni však víme, že zákon o rozhlasovém a televizním vysílání umožňuje další obchodní formát – product placement. A tam většina televizí přesouvá reklamu. Čili logicky product placement není zdrojem příjmů. Podle mého se reklama bude snižovat na úkor product placementu, a všechny televize se snaží tento obchodní formát nabízet v co nejširší míře. Čili já si myslím, že automaticky dojde k poklesu příjmů z reklamy, protože všechny televize – počínaje Českou a konče Barrandovem – se snaží velice proponovat obchodní formát product placement, který není součástí reklamy.

Ondřej Aust: Nemyslíte zároveň ještě také teleshopping a sponzoring?

Jaroslav Růžička: Ne. V zákoně je popsáno, co je to product placement, a z hlediska příjmů to není klasická reklama. Je to jiný obchodní formát!

Ondřej Aust: Můžeme tedy tento dotaz rozšířit na jiné formy, třeba na klasickou praxi: reklamní spot daný do teleshoppingového okna a další metody.

Jiří Besser: Bylo řečeno, že nebudeme rozdělovat reklamu a teleshopping. To neznám, že teleshopping nebude, ale že teleshopping bude stát tolik, co stojí reklama! To je jedna věc. Product placement, tak jak ho vnímám já, je, když v seriálu Comeback, nebo jak se to jmenuje, budou pít Pepsi Colu. To je product placement. Myslíte, že objem Always a všech těch dalších nesmyslů dostanou do product placementu? Nikdy to nemůžou dokázat!

Jaroslav Růžička: Já to znám poměrně dobře z praxe. Víím, že je to tam velice silně, a mám obavu, že tento trend je na úkor reklamy.

Helena Fraňková: Jde o to, že reklama před, mezi a po pořadu zůstane, vždycky tam bude. Když se vyrábí nebo nakupuje nějaký film, tak se nakupuje několik let dopředu, a vyrábí se také několik let dopředu. Tam reklamu v tomhle objemu nikdy nacpat nejde. Samozřejmě, trh se může do jisté míry změnit. To je to, o čem už jsem mluvila, a proto jsou tam zpoplatněny i další subjekty. Ale zpoplatnit

teď v současné době úplně všechny fáze reklamy, ať je to taková, či onaká, či product placement, to nejde.

Jaroslav Růžička: Jenom říkám, že tam jsou obchodní formáty pojmenovány trošku jinak, je tam přesně pojmenováno, co je to reklama, co je sponzoring. A ze sponzoringu také nemáte příjmy, které by směřovaly...

Helena Fraňková: Product placement musíme nechat i z toho důvodu, aby byla některá díla, která nejsou dělána televizí, například normální filmy, vůbec natočitelná. Product placement je i pro normální kinematografii další způsob, jak ufinancovat film. Proto to nemůžeme. Kolikrát vysílatel nemá s filmem nic společného!

Jiří Besser: Reklama a teleshopping budou v jednom. Poplatek je zkrátka stejný. Nezakazujeme jim teleshopping. Někdo mi napsal, že prodává českou hudbu a že když nebude teleshopping, neprodá jedině CD. Já říkám, teleshopping bude, ale bude placen jako reklama. A už to potom závisí na vaší obchodní činnosti, jestli ano, nebo ne. Ale kdybychom měli sáhnout ještě na sponzorské odkazy a na product placement, to je už složitější. O tom jsme hovořili i s Radou pro rozhlasové a televizní vysílání, která říkala: my to neodkontrolujeme! Tak jsme řekli, že to necháme mimo, nezaplatíme to. Čili očekáváme skutečně finance z reklamy, a také, že budou v tom objemu, který byl Fond kinematografie zvyklý získávat od České televize. A samozřejmě bude nás pro plnění Fondu kultury zajímat, jak to bude s reklamou na ČT 2 a na ČT 4.

A ještě k tomu, co říkala Helenka Fraňková: Jestliže kupuje třeba Česká televize nějaký kulturní program, jako byla kupována Cena Eurovize, je to koupené s reklamou, která není České televize, ale kterou je nicméně povinná odvysílat. To samé u sportovních přenosů. Čili snažili jsme se tohle nekomplikovat, abychom věc administrativně nezatížili. Jednali jsme o tom i s Radou pro rozhlasové a televizní vysílání.

Helena Fraňková: Teď jsem se dívala na Snowbordřáky, kde je děsně velká reklama na Kinder Bueno, která nemá vůbec nic společného s vysílatelem. To jsou finanční příspěvky, které byly použity producentem, a ten je spotřeboval na výrobu filmu. Takže za tohle nelze inkasovat něco od televize, od vysílatele, který s tím nemá nic společného; to vůbec ani nejde legislativně napsat.

Richard Němec: Ale když do televize přinesu film, televize mě za to zkasíruje. Tam je to velmi přesně zkontrolováno, a i když je to ve filmu, musí se to doplatit potom.

Helena Fraňková: Čili doplácí product placement televizi.

Richard Němec: Přesně tak.

Jiří Besser: Ale vy budete od nás vědět, že my je za to nekasírujeme. Musíte je umluvit, aby nekasírovali ani oni vás.

Richard Němec: Není to tak, že televize z toho nic nemá. Tam jsou přesně dány podmínky. Můžou tam být dodavatelé techniky atd. Ve chvíli, kdy je tam Kinder Bueno... Abych byl konkrétní, mluvím o České televizi.

Jiří Besser: Když si vezmete, že v České televizi na ČT 1 a ČT 24 reklama nebude, bude jenom na dvojce a na čtyřce, tak věřte, že tu dvojku si budeme hodně hlídat!

Ivan Biel: K tomu, co říkal pan Růžička: Pořád nemám jasno, jak je to se sponzoringem. Chápu, že chcete podpořit produkci tím, že do toho nebudete šfourat, ale když se díváte na televizi, tak většínou máte po každé přestávce minutu, minutu a půl, někdy dvě minuty sdělení: sponzorem tohoto programu je Coca Cola. Mají tam nějakého panáčka, který sdělí, že tenhle program je sponzorován tím a tím. Jsou to v podstatě reklamy. Jak s tímhle budete zacházet?

Jiří Besser: Do sponzoringu a product placementu jsme nesahali. To je, jak říkala už Helenka, velmi těžko kontrolovatelné. Měla s tím problém i Rada pro rozhlasové a televizní vysílání. Tohle zjednodušení velice kvitují. Ať si vydělají! Musíme jim nechat šanci si vydělat, ale hlavně ať vydělají pro nás na ty fondy. To je důležité!

Helena Fraňková: Tam je také důležité, že když píšete nějaký zákon a dáváte do něj nějakou povinnost, musíte mít systém a způsob, jak tu povinnost kontrolovat. A tohle by bylo natolik složité, že by se mohlo stát, že kontrola systému by požrala peníze, které by se vybraly.

Jiří Besser: To jsem říkal – je to o velké administrativní zátěži.

Vladimír Soják: Jsem z Rady pro podporu české kinematografie, a pokud tohle říkáte, tak to je stejná kontrola, jako je u vysílání reklamy. Tam nic jiného nemůže být, protože v tom jsou příjmy, které z toho přeci plynou! To není jinak. Sponzoring a product placement je něco jiného.

Jan Jíra: Třeba budeš bankéř a budeš podporovat vysílání Paraple!

Vladimír Soják: Ale to mě nezajímá. Mě zajímá něco jiného. Tady jde o to, že příjem z reklamy jde kontrolovat naprosto stejně jako příjem ze sponzoringu.

Jiří Besser: Znovu opakuji: sponzoring a product placement jsme nechali být. Jdeme čistě na reklamu. A ještě jsme se podívali na výnosy z teleshoppingu, protože z něj třeba Česká televize měla 80 milionů ročně. A nic z této částky nikam nešlo, zůstávalo to přímo v televizi jako přívažek ke koncesionářským poplatkům.

A už opravdu jenom na závěr řeknu jednu věc. Padaly i návrhy změnit systém koncesionářských poplatků. Nedovedu si představit, že by se v téhle době ještě do nich sahalo. Nedovedu si představit, že budeme chtít nového ředitele České televize novou činností a změny, a ještě mu vzali peníze. To bych si nedovedl vůbec představit.

Ondřej Aust: Možná je lepší to udělat z jedné vody načisto hned.

Jiří Besser: Co myslíte?

Ondřej Aust: Tohle všechno. *(Pobavení.)*

Jiří Besser: To ne, to bychom to zase velmi zkomplikovali. Tenkrát byly zvýšeny koncesionářské poplatky na základě toho, že potom skončí v České televizi reklama. Ale to je právě předjímaní do budoucna. Proto bych chtěl, aby mechanismy, které nastavujeme, byly živější.

Jaroslav Černý: Ještě jeden dotaz: Až přijde někdo po vás – za rok či dva – co bude? *(Pobavení.)*

Jiří Besser: Děkuji! *(Smích.)* A co s ním?

Jaroslav Černý: On do toho sáhne a zruší to, nebo to bude platit betonově?

Jiří Besser: Můžu říct, že když se tento zákon tvořil takhle dlouho a teď projde, bude těžké ho zrušit. Novela samozřejmě není složitá, ale udělat nový zákon nebo zrušit zákon je velmi složité. Zrovna teď to vidíte na zákonu o církvích z roku 1949! A já si myslím, že je to dobře, pokud tento zákon projde. Někde jsem už říkal, že možná se někomu nebude zákon o kinematografii líbit, určité skupině nevyhoví, protože někde přitvrdí, ale myslím, že stanoví jasná pravidla. A podle jasných pravidel se dobře funguje. Určitě přijde někdo po mně, ale znovu říkám – není jednoduché zákonnou normu vytvořit ani zrušit. Relativně jednodušší je ji novelizovat, ale zrušit ji je hodně těžké.

Ondřej Aust: A poslední informace, než vás propustíme, jenom telegraficky. Jak dlouho jste intenzivně pracovali, než váš tým vytvořil tuto normu?

Jiří Besser: Na koncepci jsme začali pracovat už v době, kdy jsem tady loni seděl. Hlásím se k tomu, že oddělit pobídky od koncepce a od zákona je můj nápad. To nikdo nemůže popřít, protože jsem neviděl jinou cestu, jak bychom to vůbec dokázali. Samozřejmě by se mi také lépe fungovalo, kdy-

bych věděl, že mám pro filmaře každý rok 300 milionů. Teď to musím vybojovat, bude to muset dělat i můj nástupce. Ale zákonná norma a pravidla fondu – to za to určitě stojí, i kdyby pobídky byly mimo. Ve chvíli, kdy máme povinnost do června schválit vyhodnocení programu konkurenceschopnosti minulého roku, věřím, že jestli je vláda rozumná, schválí ho a řekne: v pořádku, proběhlo vyúčtování, je nějaká evaluace, my s ní souhlasíme. Tím dopředu souhlasí, že na to něco půjde. Už jsem říkal, že bych rád, aby to bylo víc. Nepovedlo se, je to 300. Zaplat' pámbůh za to. Jsou!

Ondřej Aust: Když jste se loni na našem setkání představoval FITESu v roli ministra, slíbil jste zákon. Za rok tedy hlásíte: v podstatě splněno.

Jiří Besser: Já věřím, že se zákon schválí.

Martin Vandas: Jak vidíte politickou vůli k tomu, že zákon opravdu projde? Abychom se nedočkali toho, co proběhlo kolem zákona v podání pana Jandáka.

Jiří Besser: Já nedávám žádné podmiňovací způsoby nebo podmínky, protože to nesnáším, ale jsem přesvědčen, že oba stěžejní zákony mé práce – tj. zákon o kinematografii a o církevních restitucích – projdou.

Martin Vandas: Všemi úrovněmi? To znamená i prezidentským podpisem apod.?

Jiří Besser: To se nebojím už vůbec. Myslím, že tím, že peníze na podporu jsou mimo, tak věřte, že to je základní moment a že to bude v pořádku. A paralelně hned začínáme pracovat na fondech. Tam je moje vize jednoznačná – Fond kultury je zatížen obrovskými politickými dluhy z počátku 90. let. Dneska máme Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, tak já mám předjednáno, že půjdou tyto staré dluhy převést právě na tento úřad a zbavím jich tak Fond kultury i ministerstvo.

Ondřej Aust: Děkujeme. (*Ministr kultury se loučí a odchází. Potlesk.*) Paní Fraňková, mohli bychom krátce probrat ještě jednu zajímavost, kterou zákon začíná a my jsme se o ní ještě nezmínili: V členském prostředí se probírala, pokud vím, už minimálně před dvěma lety, kdy na tom pracovali odborníci z Univerzity Karlovy, dávali vám nějaká doporučení. Jde o klasifikaci audiovizuálních děl. Já jsem si to tenkrát, když jsem o tom psal do Lidových novin, pracovníčně nazval, že místo hvězdičky nepřístupné – nepřístupné pro mládež tam budete budete mít více ikonek na výběr.

Helena Fraňková: Musím vás zklamat, ale vypadlo to z toho důvodu, že jsme si na to sedli s Radou pro rozhlasové a televizní vysílání a najednou nám začal narůstat obřímí nový institut, který by se nějak slučoval s radou, a znamenalo by to ohromný nárůst množství mandatorních výdajů, to znamená nákladů na státní rozpočet. Když jsme to pak vyčíslili a spočítali, vyšlo tak příšerné s odpuštěním, hausero, které by nám na této vládě v žádném případě neprošlo a padl by tím celý zákon.

Ondřej Aust: Pro zajímavost, kolik to bylo?

Helena Fraňková: Vezměte si, že jeden zaměstnanec státu stojí ročně dva miliony a kousek a tam se jednalo o nějakých 160 zaměstnanců, plus samozřejmě nákup licence klasifikačního systému a náklady na straně subjektů, které by musely klasifikovat, to znamená distributorů, provozovatelů kin, vysílání atd. Pak tam nastala taková dvoukolejnost, že za to, co jde do kina, je odpovědný distributor. A za tentýž film, který jde do televize, je odpovědná televize. A co když se klasifikace bude lišit? Za prvé to začalo narůstat do finančních rozměrů. a potom i do rozměrů časových. A jestli bychom to měli vypilovat a dát dohromady s vysílacími zákony, posuneme předložení zákona o půl roku. Řekli jsme: nic, sbalíme to, připravíme si to v tichosti, přepočítáme znova a pak to můžeme nějakým způsobem hodit novelou. A zůstali jsme u současného modelu, který jsme mírně osvěžili. Vlastně to zůstává stejné jako teď, přičemž tam ale máme navrženu jakousi hodnotící komisi, která by se o to měla více starat.

Ondřej Aust: A ta škála? Jenom připomenu, že tam bylo nějakých deset či dvanáct bodů přístup-

nosti. Znamenalo by to, že u každého snímku by byla uvedena jakási ikonka, která by říkala dvě věci. Jedna skupina týkající se přístupnosti podle věku, to znamená, tam to bylo odstupňováno 6, 9, 12, 15 a 18, a druhá by naznačila, že obsahuje násilné scény, děsivé, sexuální atd.

Helena Fraňková: Tam se odpovědnost přesouvala na rodiče, kteří dostávali kompletní informaci o tom, že film je nepřístupný od tolika do tolika let, a to z toho důvodu, že tam je 1, 2, 3, 4, 5: sex, rasismus, víra atd.

Ondřej Aust: Ta škála byla totožná s tou, kterou používají v nizozemském modelu, čili to byl předobraz?

Helena Fraňková: Byl to předobraz, ale samozřejmě Nizozemci jsou mírně volnější než Česká republika, my jsme trochu prudernější, tak se plánovalo, že si trošičku s ikonkami pohrajeme, ale pak jsme řekli: je to drahé, zhroutilo by nám to celý zákon, tak jsme se na to vykašlali.

Ondřej Aust: Můžete připomenout, jaká škála zůstává?

Helena Fraňková: Dali jsme tam: přístupné bez omezení, nevhodné pro děti do 12 let, nepřístupné pro děti do 15 a nepřipustné pro děti mladistvé do 18 let. To jsme tam nově definovali.

Ondřej Aust: A tohle nemá jednotnou symboliku, většinou to bývá textově uvedeno na programu.

Helena Fraňková: Přesně tak. Mají povinnost uvést to na programu, na DVD a v kině.

Ondřej Aust: Vráťte se k tomu v nějakém časovém horizontu?

Helena Fraňková: Určitě bych se k tomu vrátit chtěla, protože tento systém se mi hodně líbí. A také si myslím, že by to bylo potřeba. Ale je náročné komunikovat o takovémto velkém úřadu, když máte vládu rozpočtově odpovědnosti. Když se všude šetří, je komplikované navrhnout nový úřad.

Ondřej Aust: Jasně. Ono to ale funguje, pokud se nemýlím, na Slovensku v televizích...

Helena Fraňková: Tam to nemají zákonem, ale vyhláškou a víceméně je to samoregulační. Tam není kontrola, kterou jsme si představovali my.

Ondřej Aust: Ale pokud jsem ten návrh dobře četl, vy jste v tomto případě hodně počítali právě s nějakou autoregulační praktikou, to znamená, že hodnotitelé by se rekrutovali jednak z řad distributorů a tak...

Helena Fraňková: Ano. A tam samozřejmě nastával problém, že když si někdo bude stěžovat na to, že dílo bylo ohodnoceno tak a onak, tak by se musel zřídit nějaký orgán, který by kontroloval to, proč si někdo myslí, že to bylo špatně klasifikováno. A to nemůže být samozřejmě ministerstvo, ale někdo, kdo zkontroluje a), jestli to prošlo systémem, a b) proč, když to prošlo systémem, to vyšlo tímto způsobem, popř. jestli nařídí novou klasifikaci, kodifikaci nebo co vlastně. Tam se to třelo s tím, co má za úkol Rada pro rozhlasové a televizní vysílání, i s tím, jak by s to klasifikovalo pro kino a jestli to samé by se používalo pro televizi. A proč televize má přebírat něco a potom rada podle svého hodnotit to, co oklasifikoval nějaký systém? Tím už se dostáváme do bludného kruhu: kdo, komu, co, za kolik a narůstají mandatorní náklady. Upřímně řečeno, zrušit Radu pro rozhlasové a televizní vysílání a udělat nový úřad, který by dohlížel, to potřebuje nejen finance, ale i politickou vůli.

Ondřej Aust: Chtěl jsem se zeptat na nové rozdělení kompetencí v této oblasti, protože i z některých dalších opatření na mě dýchlo, že se bude role velké rady pro rozhlasové a televizní vysílání měnit. Samozřejmě jde to i ruku v ruce s tím, že rokem 2012 se liberalizuje televizní trh. Ale vy tam zmiňujete, že třeba fond vede evidenci...

Helena Fraňková: Fond bude dál vést evidenci podnikatelů v oblasti audiovizu, a to jak z důvodu subjektů, které jsou poplatníky, tak z důvodu subjektů, které žádají. To tam zůstává.

Ondřej Aust: A tam se tedy také slibuje, že to bude přístupné veřejnosti.

Helena Fraňková: Ano, na webu.

Ondřej Aust: Takže tam to bude nějak pěkně vyvedeno na internetových stránkách, aby se kdokoli tím mohl probrat. *(Ano.)*

Ivan Biel: Já přesně nerozuměl, jaký je to fond? O jakém fondu to mluvíte?

Helena Fraňková: Jde o Fond kinematografie. Současný fond se reorganizuje. Už se nebude jmenovat tak strašně dlouze, bude se jmenovat jenom *Fond kinematografie ČR* a ten převzme to, co současný fond dělá. Akorát se to změní v tom, že tam bude vedoucí kanceláře, který teď není. Zřídí se kancelář. Nebudou to zaměstnanci ministerstva kultury, ale fondu. Statutárem bude vedoucí kanceláře fondu, nikoliv ministr; aby ministr sám sobě jako ministr kultury schvaloval něco jako ministři odpovědnému za fond, to je komplikované. Takže tohle je navrženo nově. Fond, který bude mít své vlastní zaměstnance, povede evidenci podnikatelů v oblasti audiovizu. Zároveň bude administrátorem všeho, co souvisí s radou fondu, a všeho, co souvisí s nově navrženými experty, kteří pracují pro radu fondu.

Kristina Vlachová: Od kdy to bude?

Helena Fraňková: Od platnosti zákona, tj. od 1. ledna 2013, pokud to samozřejmě Sněmovna schválí. Může to schválit i později.

Ivan Biel: To jsou dost významné změny.

Helena Fraňková: Ano, protože tak, jak je to teď, je to takové bídné.

Ivan Biel: Mluvíme nejenom o filmovém, ale o audiovizuálním zákonu. Mě zajímá internet. Je v tom zahrnut?

Helena Fraňková: Neříká. Internet, jeho podporu a vše, co s ním souvisí má na starosti ministerstvo průmyslu a obchodu.

Ivan Biel: Čili ten je řízen úplně jinými. Mluví teoreticky: kdybych chtěl podporu na nějaký internetový pořad, který bych chtěl dělat, musel bych tedy žádat MPO.

Ondřej Aust: Tady se to týká jenom toho, pokud někdo provozuje nějaký katalog nebo úložiště filmů přístupné přes internetové sítě – tam je míněno asi i IPTV atd. – Tak vlastně z toho mu vznikají potom v budoucnu povinnosti platit a odvádět to procento.

Helena Fraňková: Ano. Tohle je zákon, který se týká především kinematografie. Audiovize je tam zmíněna jenom proto, že je evidence audiovizuálních děl, kterou bude nově zpracovávat Národní filmový archiv; je to z toho důvodu, že audiovize se dotýká plátců. Ale jinak, co se týká podpory, tak to je čistě na kinematografii – ať jde o vývoj, nebo o scénáře, o výrobu, festivaly, filmové vzdělávání či o archivace či digitalizace. Ale to se týká jen kinematografických děl.

Ivan Biel: To chápu. Jenom vím, že internet čím dál tím víc přebírá nebo se snaží přebírat audiovizuální roli, kterou do jisté míry má kinematografie: ať je to YouTube nebo Facebook atd.

Helena Fraňková: Základem tam je, že se financují díla, která jsou poprvé zpřístupněna v kině. Nemůžou to být ani televizní filmy, ani televizní seriály.

Jakub Bouček: Pokud se týká příjmové části a videa on demand, bude tam nějaká řekněme rozlišovací schopnost obsahu? Protože video on demand je mnoho věcí. Ne každé se musí týkat vyloženě nějakého dramatického díla, či něčeho podobného.

Helena Fraňková: Tam to je definováno: video on demand, které poskytuje kinematografická díla.

Jakub Bouček: Jasně. A kdo to bude kontrolovat? Protože tam to někdo musí rozlišit.

Helena Fraňková: Samozřejmě. V zákoně je přesně dáno, jak subjekty mají peníze odvádět. A je tam rozlišeno: kdo, za co, jak, z čeho, proč.

Jakub Bouček: A kontrolu bude provádět v tomto případě fond, nikoliv třeba Rada pro rozhlasové a televizní vysílání?

Helena Fraňková: Fond. A odvádí se fondu.

Ondřej Aust: Ještě jednu drobnost, na kterou jsem narazil na nedávné tiskové konferenci. Mluvílo se tam o tržbách z DVD v trafikách, o přibalech atd. Tam bylo vyjádřeno od DVD Group, která sleduje tržby z nosičů domácího videa, že tohle nejde vůbec nějakým způsobem sledovat. Takže kdybyste vytvořili nějaký superúřad svou velikostí, který by to sledoval, tak by to stálo víc, než byste byli schopni vůbec vybrat.

Helena Fraňková: Přesně tak. To bylo kdysi dávno v záměru také, ale při představě, kdo všechno DVD prodává, totiž každá trafika – jak to chcete evidovat? Jak všechny paní v trafikách, pány, kteří to prodávají na dekách na burze, jak je chcete pohlídat? A jak chcete hlídat všechny Vietnamce? Prostě to nejde! Nehledě na to, že DVD brzy zhyznou.

Ondřej Aust: Tam prý jde také o to, že velmi těžko vysledovatelný je už vydavatel filmů, že největší studia de facto už nic takového nevydávají a že drobných vydavatelů, kteří asi úplně všechny povinnosti neplní, je mnoho.

Helena Fraňková: Ano, to by vůbec nešlo.

Martin Vandas: Mám dotaz týkající se administrace. Dojde tam k nějakým posunům zpracování projektů apod. jako ve slovenském modelu?

Helena Fraňková: Tam bude on-line povinnost. Veškeré žádosti půjdou on-line, což znamená, že už nebudete posílat ty přišerné formuláře. Otevřete si internet, objeví se vám fond, kliknete na „podat žádost“. Napřed se vám objeví okénko, že se musíte registrovat. Jako producent se registrujete, vyplníte tam osobní i profesní údaje, pak se dostanete do druhé fáze, kde se objeví formulář. Kliknete

si, který formulář chcete, zadáte žádost. Tenhle systém bude od začátku přístupný i zvenčí, což znamená, že bude i lepší evidence toho, kdo žádá na scénář. To znamená, že už bude potom daleko jednodušší plánovat kdo, kdy, kde, jak by měl být někde atd. A např. České filmové centrum to bude potom moci využít k tomu, když bude třeba dělat panely nebo plánovat nějaké cesty na festivaly.

Kristina Vlachová: Když jsme asi před dvěma měsíci měli sezení na téma zákona o kinematografii, vy jste tam byla (*k pí Fraňkové*), tak se režisér Ondřej Trojan ptal, kdo bude vybírat ty vybírače – tj. kdo bude vybírat komisi, která bude hodnotit scénáře a navrhovat realizaci filmů. (*Z pléna: spíše experty.*) Dobře, vybírače nebo experty.

Helena Fraňková: Ano, vybírači neboli rada se bude vybírat úplně stejně, jako se to dělá teď, což znamená, že kancelář fondu rozešle všem subjektům, jako je třeba FITES, APA nebo Unie filmových distributorů výzvu: navrhňte někoho za sebe. Všechny tyto subjekty to pošlou na ministerstvo. Z toho se udělá seznam, který se dá panu ministroví. Ten s ním půjde do Sněmovna a Sněmovna hlasováním zvolí, že chce toho a toho.

Ondřej Aust: A neobáváte se, že tam budou stejné třenice, jako se teď při obsazování míst do rady České televize nebo rozhlasu?

Helena Fraňková: Jak jinak to chcete udělat? Jiný model ani není. Když to navrhne a vybereme my úředníci, budeme obviněni z toho, že si vybíráme koho chceme. Když to necháme na ministrovi, bude obviněn ministr. Když to necháme na Sněmovně, tak – vypněte to zařízení! (*ke stenografovi, pobavení*)...

Jan Jíra: Tam je spíš problém, aby to Sněmovna vzala vážně a volila členy, protože málokdy je tam plný stav.

Ondřej Aust: Ano. A to bylo v případě Rady České televize velmi potřeba. Děkuji vám a na příštím čtvrtletníku na shledanou! (*Potlesk.*)

